

Nr 117.

Av herr **Björk** i Tryde, *angående viss ändring i lagen om samhällets barnavård.*

Enligt utslag den 5 mars 1928 förpliktade Ingelstads och Järrestads häradsrätt åbosen A. att till B. utgiva trettio kronor i månaden såsom bidrag till underhållet av ett av B. framfött gossebarn, till vilket A. ansågs vara fader. Bidraget skulle utgå från barnets födelse den 18 november 1926 till dess barnet fyllt sexton år.

A. uraktlät fullgöra honom åliggande underhållsskyldighet. Sedan införsel beviljats i hans avlöning och han därpå lämnat sin anställning, förskottade barnavårdsnämnden i Tryde socken underhållsbidraget samt förelade A., med stöd av 72 § i lagen om samhällets barnavård, att inom åtta dagar återbetala det förskottade bidraget vid äventyr, att A. eljest komme att intagas å Blinkarps arbetshem.

Efter det A. ålagts att, med hänsyn till sin försummade underhållsskyldighet, å viss dag inställa sig å nämnda arbetshem, infann sig A. hos den för barnet förordnade barnavårdsmannen samt erlade trettio kronor, varjämte han förband sig att därefter månatligen å viss dag utgiva honom åvilade bidrag. Med intagandet av A. å arbetshemmet fick härefter bero.

A. fullgjorde emellertid ej vad han sålunda åtagit sig. Barnavårdsnämnden anhöll förty hos vederbörande landsfiskal den 5 januari 1929 om handräckning för införpassning till arbetshemmet. Genom resolution den 7 januari 1929 förklarade landsfiskalen, att, som av handlingarna ej framginge, att A. genom lättja eller liknöjdhet ådragit sitt minderåriga barn sådan nöd, att fattigvård enligt 1 § i lagen om fattigvården måst lämnas barnet, ansöknigen ej kunde bifallas.

Barnavårdsnämnden framhöll i sina över resolutionen hos Konungens Befallningshavande anförla besvär, att A. genom trilska och liknöjdhet vägrade fullgöra den honom ådömda underhållsskyldigheten mot sitt barn.

Konungens Befallningshavande svarade emellertid, att, enär med hänsyn till vad i målet blivit upplyst angående moderns till ifrågavarande barn ekonomiska ställning, sådana förhållanden, som avsåges i 72 § mom. b) i lagen om samhällets barnavård, ej kunde anses föreligga, samt den begärda hand-

räckningen sålunda lagligen ej kunnat lämnas, funne Konungens Befallningshavande ej skäl göra ändring i klandrade resolutionen.

Genom utslag den 27 augusti 1929 har regeringsrätten, där barnavårdsnämnden anfört besvär, ej funnit skäl göra ändring i Konungens Befallningshavandes utslag.

Det fall ur verkligheten, som jag här redogjort för, synes mig värt att påkalla lagstiftarens uppmärksamhet. Lagen, sådan den nu föreligger och tolkas, lämnar ej utväg att tillhålla en underhållspliktig barnafader att fullgöra honom genom lagakraftvunnet utslag ålagd underhållsskyldighet. En moder, som genom en lycklig tillfällighet har möjlighet att själv försörja sitt och den försumlige faderns gemensamma barn, står utan möjlighet att tvinga den försumlige att *i verkligheten* fullgöra sin skyldighet. Fadern hänvisar helt lugnt till moderns ekonomiska ställning. En sådan maktlöshet från lagens sida kan ej hava varit avsedd vid lagens tillkomst. Lagen om barn utom äktenskap, vilken ligger till grund för det utslag, jag redogjort för, förutsätter uttryckligen barnets försörjning såsom en *båda* föräldrarna åliggande plikt. Det må vara, att en moder genom sitt arbete eller sin ekonomiska ställning själv är i stånd att försörja sitt barn, men barnavårdslagarna, lagen om barn utom äktenskap m. fl. i sammanhang därmed stående lagar äro tillkomna i *barnets* intresse. Tillerkänner lagen barnet en viss rätt av dess fader, så bör väl knappast denna rätt kunna göras helt illusorisk endast genom att hänvisa till att modern försörjer barnet och att ingen nöd går på barnet. Att låta sig nöja med vad som har förefallit i mitt ur verkligheten refererade fall synes mig vara att rent av göra samhället en otjänst, det skulle enligt min mening i hög grad bidra att grumla rättsuppfattningen på detta område.

Enligt vad jag under hand inhämtat lärer detta fall vara långt ifrån ensamtstående, tyvärr.

Jag föranlättes alltså att hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring i lagen om samhällets barnavård att, i fall, som av mig påtalats, lagen måtte lämna effektiv utväg till barnafaderns tvingande att fullgöra honom åvilande försörjningsskyldighet samt för riksdagen framlägga det förslag, var-till utredningen må föranleda.

Stockholm den 18 januari 1930.

Nils Björk,
Tryde.